

джеря проекту, практикуючого менеджера проекту.

Даний стандарт установлює професійне призначення й умови використання випускників вищих навчальних закладів спеціальності та освітньо-кваліфікаційного рівня у вигляді переліку штатних посад, виробничих функцій та типових задач діяльності; освітні та кваліфікаційні вимоги до випускників вищих навчальних закладів у вигляді переліку здатностей та умінь вирішувати задачі діяльності; вимоги до атестації якості освіти та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів; відповідальність за якість освіти та професійної підготовки. Він є обов'язковим для вищих навчальних закладів, що готують фахівців даного профілю.

Проектна діяльність забезпечує соціальну й професійну мобільність особистості, відкритість. Особистісно орієнтована спрямованість проектної діяльності визначає активну позицію педагога, студента та учня, акцентує на включення в спільну діяльність і відзначає значимість учня та студента як суб'єкта навчальної діяльності.

ВАЛЕОПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ДУХОВНОСТИ

Гончаренко М.С. (Харьков)

Множественные противоречия, накопившиеся к XX веку в недрах классических наук, традиционной медицины, мировых религий, душах и сердцах людей привели к созданию новых научных направлений, таких как синергетика, описывающая процессы, происходящие в неустойчивых системах. Новые подходы к пониманию структурной организации и функционирования человека реализовались в утверждении представления о здоровом человеке как гармоничном триедином взаимодействии духа, души и тела, что явилось основой создания нового научного направления - валеологии.

Накопленные сегодня знания о дуальности материи, о космопланетарной и биосоциодуховной природе человека и здоровье как производной духовности ставят перед образованием необходимость изменения прежней материалистической парадигмы. Существующие на настоящий момент в системе образования подходы ограничиваются тиражированием знаний о физическом теле человека. Нынешний же этап развития знаний представляет интеграцию научных познаний, положений религиозных, духовно-эзотерических и философских учений о закономерностях функционирования системы Человек-Вселенная, позволяющую объединить лучшие достижения учений Востока и Запада, науки и религии в понимании человека как триединой структуры духа, души и тела.

Такой подход базируется на новом осознании мироустройства и мировоззрения. Сложившаяся ситуация требует введения Министерством образования и науки Украины нового, гуманистического направления в образовании, которое будет базироваться на современном мировоззрении, на биосоциодуховной представлении о человеке и на духовности - главном факторе развития - эволюции человечества. Гуманизация образования требует сделать акценты не на технократическом развитии общества, а на познании человека, особенностей его развития, формировании здоровья как показателя гармоничного развития духа, души и тела. Значительная часть в решении этих проблем отводится валеологии - науке о здоровье, здоровом образе жизни, формировании здорового общества.

Для того, чтобы сделать этот процесс успешным, необходима соответс-

твующая методическая, учебная и научная литература, адаптированная к восприятию обучающихся в школе, ВУЗе и др. учебных заведениях.

Назначение настоящего издания заключается в обобщении современных научных знаний и духовных философских учений и адаптации их до уровня восприятия обучающихся в школе и ВУЗе с целью формирования у них современного мировоззрения, морально-нравственного потенциала, правильного представления о биосоциодуховной организации человека и его здоровье как показателе уровня духовного развития и правильности выбранного пути.

Так как данное пособие прежде всего предназначено для подготовки педагогов-валеологов и для студентов, интересующихся проблемами здоровья человека, первый раздел посвящен рассмотрению целей, задач и перспектив развития науки валеологии. В работе освещаются основные этапы развития валеологии, связь данной науки с экологией, медициной, философией, психологией, физикой и др. научными направлениями, рассматриваются задачи, которые стоят перед валеологами на пути формирования как отдельных личностей, так и человеческого общества в целом.

Следующий раздел посвящен знакомству с научными основами современного мироустройства, миропонимания и, соответственно, мировоззрения. В первой части этого раздела рассматриваются мировоззренческие основы современного представления о мироустройстве и космопланетарной природе человека. Особое внимание уделяется научным основам формирования нового мировоззрения, включающего представления о дуальности материи, ее волновых и корпускулярных свойствах, об открытии новых форм взаимодействия веществ, об Эйнштейновском законе взаимосвязи энергии и массы вещества, о закономерностях развития материи в пространстве и во времени, о голографическом механизме функционирования сознания и т.д. Особое внимание уделяется формированию представления о здоровом человеке как о целостной триединой гармоничной полисистемной структуре, поддерживающей свое существование благодаря информационному, энергетическому и вещественному обменам. Имеющиеся на сегодня научные разработки позволяют расширять взаимосвязи природы и человека, которые объясняют космопланетарный феномен человека.

Значительное внимание также уделяется рассмотрению функционирования организма человека в качестве целостной триединой полисистемной структуры. Анализ научных исследований в этом направлении позволил сформировать представление о здоровье как интегральной характеристике гармоничного развития тела, психики и духовности.

Наиболее изученным является физическое тело, закономерности функционирования которого исследованы на физиологическом, биохимическом и биофизическом уровне. Выявленные закономерности функционирования отражают, в основном, горизонтальные зависимости, которые управляются тонкоматериальными структурами биополя. Завершает данный раздел краткое изложение представления о структурной организации человека, включающей физическое и тонкие тела: эфирное, астральное, ментальное, каузальное, будхиальное, атманическое.

Данное представление о структурной организации человека соответствует новой парадигме устройства мира и способствует правильному формированию знаний о здоровом его функционировании.

Воспитание духовности в образовательном процессе должно начинаться с приобщения ребенка к морально-нравственным принципам общечеловеческого, знания божественных заповедей. Ведущим в деятельности педагога должен стать принцип культууроответственности, а сам образовательный процесс -

личностно-ориєнтованим.

Пути духовного самосовершенствования включають розвиток і розширення свідомості, очищення, послідовність і стійкість в шляху, формування культури мислення.

Процес духовного самосовершенствования включає процес душевного виховання, що означає набуття здатності любити, прощати, творити добро, бути милосердними, знаходити радість в праці. По думці М. Евтуха, душевне виховання складається з трьох взаємопов'язаних процесів: самопізнання, самовладання і самопримусування. Шляхи духовного розвитку людства повинні включати:

1) формування нового світогляду, базуючогося на платформі нових поглядів на устрій світу;

2) формування нового уявлення про складну багатовимірну цілісну організацію людини;

3) формування розуміння провідної ролі духовності в процесі створення здоров'я як проявлення вищих законів творення;

4) виховання звичок здорового способу життя і навчання реалізації внутрішньої гармонії фізичного, психічного і духовного стану людини, а також його гармонії з природною і соціальною середовищем;

5) формування пріоритету оздоровчих заходів і відповідальності за своє здоров'я впродовж всієї життя людини;

6) навчання новим технологіям оздоровлення, заснованим на взаємодії енергоінформаційних і матеріальних механізмів дії;

7) підготовка до самореалізації, самосвідомості і співпраці.

Література

1. Гончаренко М.С. Валеопедагогічні основи духовності: Учебне посібник. – Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2007. – 400с.

ПЕДАГОГІЧНІ ФУНКЦІЇ ШКІЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мальований Ю.І. (Київ)

1. Забезпечення індивідуальної орієнтованості змісту освіти: вибір учнем предметів і курсів, які поглиблюють і розширюють передбачений стандартом освітніх галузей їх обов'язковий зміст; підвищення загальноосвітнього, загальнокультурного рівня завдяки вивченню окремих курсів, зміст яких виходить за межі освітніх галузей, передбачених державним освітнім компонентом базового навчального плану, залучення учнів до різних видів практичної діяльності.

2. Забезпечення всебічності розвитку особистості: запобігання односторонньому розвитку; цілеспрямований вплив на розширення спектру інтересів задля повноцінного розвитку і вдосконалення учня.

3. Корекційно-адаптивна функція — використання за потреби можливостей шкільного освітнього компонента для гарантованого досягнення обов'язкового рівня загальноосвітньої підготовки учнів (організація спеціальних занять, групові й індивідуальні консультації, тимчасовий поділ класу на групи для вивчення окремих предметів тощо).

4. Особистісно-розвивальна функція — розроблення й реалізація індивідуальних програм навчання і розвитку дітей з огляду на їхні психофізичні, інтелектуальні та інші особливості.